

ДО

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
БУЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР ДОНДУКОВ“ №1
ГР. СОФИЯ, 1594

Г-Н АСЕН ЛИЧЕВ, МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БУЛ. „КНЯГИНЯ МАРИЯ ЛУИЗА“ № 22
ГР. СОФИЯ, 1000

Г-Н АНДРЕЙ ЖИВКОВ, СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА
УЛ. „ТРИАДИЦА“ № 8
ГР. СОФИЯ, 1000

Г-ЖА ВИОЛЕТА КОМИТОВА, МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
УЛ. „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ №17-19,
СОФИЯ, 1202

Г-Н ИВАН ЙОНЧЕВ, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
УЛ. „ВЕСЛЕЦ“ №5
СОФИЯ, 1000

**ОТНОСНО: СЕКТОРНИ ПРОБЛЕМИ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ИЗМЕНЕНИЯТА НА НАРЕДБАТА ЗА
ПОЛЗВАНЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

От името на асоциация „Хидроенергия“, представляваща интересите на стратегическите инвеститори в производството на енергия от водноелектрически централи (ВЕЦ) в България, се обръщаме към Вас по отношение на проблем, който изисква спешно решение и подкрепа на национално ниво. Представяме на Вашето внимание кратко описание на казуса като разчитаме, че ще имаме възможност в съвместна среща да Ви запознаем с повече детайли по тази тема.

Проблемът се отнася до вещноправния режим за изграждане и експлоатация на хидротехнически съоръжения в коритата на реките и засяга не само целия хидроенергиен сектор, но и всички водоползватели в България, които експлоатират такива активи – ВиК дружества, Напоителни системи, индустриални предприятия с издадени разрешителни за ползване на повърхностни води и др. Установеният режим, който беше следван години наред, при спазване на всички закони и процедурни изисквания, беше нарушен в следствие на редица несинхронизирани промени, извършени в последните три години. Една от промените, която доведе до допълнителни неясноти при тълкуването на приложимия режим и породила дискусии по отношение на

законността на изградените хидротехнически съоръжения е изменение в Закона за водите (ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.), съгласно което *Разрешителното по чл. 44 и/или чл. 46 не създава вещни права върху имотите, в които се реализират разрешените дейности.* Във връзка с комплексния характер на този проблем Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) предприе стъпки за регулиране на третирането на отношенията между държавата и инвеститорите, като за тази цел са създадени последователно две междуведомствени работни групи, целящи да се извърши анализ на фактическото и правното състояние на изградените съоръжения в коритата на реки – публична държавна собственост. Към настоящия момент обаче не са налице предприети мерки и действия в резултат от анализите и препоръките на работните групи, за което сме информирани официално от МРРБ с писмо, в което се казва, че *„трябва да продължат усилията за намиране на устойчиво решение на този проблем.“* Конкретно усилията на „Хидроенергия“ за разрешаване на тази приоритетна задача в партньорство с всички отговорни институции и заинтересовани лица продължава повече от две години без да има постигнат окончателен резултат и при пълно negliжиране на негативите, които проблемът поражда както за всички водоползватели, така и за държавата.

В продължение на горното, Ви информираме, че се стигна до задълбочаване на проблема, поради изменение на Наредбата за ползването на повърхностните води (приета с ПМС № 100 от 23.03.2021 г., обн., ДВ, бр. 25 от 26.03.2021 г.), предвиждащо при изменение и/или продължаване на разрешително по чл. 42 от Закона за водите, да бъде представян и документ за учредено право на строеж в принадлежащите земи на реката. Новата разпоредба ще доведе до пълно блокиране на работния процес за ВЕЦ, които попадат в нейния обхват.

От така описаната разпоредба следва изводът, че за да бъде продължено действието на разрешително за съответното съоръжение то върху принадлежащите земи на реката, върху която е построено същото е задължително да има учредено ограничено вещно право. Съгласно Закона за държавната собственост обаче, описаното право може да бъде учредено, само ако такава възможност е предвидена в закон. Видно от релевантните за сектора закони – Закона за водите и Закон за енергията от възобновяеми източници, и в двата нормативни акта не фигурира, каквато и да е разпоредба, която да регламентира учредяването на право на строеж върху принадлежащите земи на съответните реката за целите на построяването на ВЕЦ. **Също така съгласно настоящото българско законодателство не е възможно учредяване на право на строеж за вече построени съоръжения.**

С оглед на изложените факти е видно, че е направен опит за промяна, която е недообмислена, опасна и ще доведе до безизходица всички, попадащи в нейния обхват.

Всичко гореописано налага незабавна регулация на вещноправните отношения във връзка с построените руслови централи и останалите водоземни съоръжения. Опасенията ни са свързани с липсата на разбиране на сериозността на проблема и с

подчертаното пренебрегване на ключовата роля на ВЕЦ за изпълняване на ангажиментите на страната по отношение на все по-амбициозните европейски цели. С възпрепятстването на дейността на работещи водноелектрически електроцентрали за България ще бъде невъзможно да изпълнява ангажиментите си, тъй като **над 50% от възобновяемия микс на страната** е произведен именно от ВЕЦ при най-нисък разход за обществото. Затрудняването на дейността на работещи централи ще се отрази и в ограничена възможност за търговия на статистическите излишъци, които България реализира от преизпълнението на целите на страната за дял на ВЕИ в брутното вътрешно потребление.

От името на асоциация „Хидроенергия“ настояваме за незабавни действия в следните направления:

1. Прекратяване на действието на чл. 43, т.6 и т.9 от Наредбата за ползването на повърхностните води (приета с ПМС № 100 от 23.03.2021 г., обн., ДВ, бр. 25 от 26.03.2021 г.).
2. Предприемане на необходимите действия на държавно ниво, вкл. чрез законодателни промени, ако е необходимо, за урегулиране на вещноправните отношения, свързани с хидротехнически съоръжения в коритата на реките, които да осигурят безпрепятствена работа на всички водоползватели в страна.

Разчитаме на Вашето разбиране и настоятелно молим за организиране на съвместна среща, на която да обсъдим подробно възможни решения и сътрудничество по тези въпроси.

С уважение,

Боян Кършаков
Председател на УС
Асоциация Хидроенергия

Boyan
Mihaylov
Karshakov

Digitally signed by Boyan
Mihaylov Karshakov
Date: 2021.04.06 17:46:19
+03'00'